

G CONSELLERIA
O AGRICULTURA,
I PESCA I ALIMENTACIÓ
B DIRECCIÓ GENERAL
/ AGRICULTURA,
RAMADERIA
I DESENVOLUPAMENT
RURAL

Document:
Expedient:
Codi SIA:
Emissor (DIR3):

Instrucció 1/2023 de 18 de gener de 2023 del director general d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural per la qual es modifica la Instrucció 2/2021 de 14 de juliol de 2021 del director general d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural sobre els criteris per emetre informes per a la instal·lació de parcs fotovoltaics en sòl rústic

Antecedents

El títol III de la Llei 3/2019, de 31 de gener, agrària de les Illes Balears, regula en el capítol III les energies renovables en les explotacions agràries; concretament, a l'article 36.1 estableix que les administracions públiques de les Illes Balears, especialment les competents en matèria d'energia i d'agricultura, han de fomentar la integració de les energies renovables en l'estructura productiva de les explotacions agràries i establir les condicions jurídiques i socioeconòmiques necessàries per fomentar i comercialitzar les energies renovables, amb les mesures correctores, protectores o compensatòries que minimitzin els impactes ambientals.

Així mateix, a l'apartat 2 qualifica d'*energia renovable*, entre d'altres, l'energia solar, tant la fotovoltaica com la termosolar, l'eòlica, la biomassa, tant agrària, de poda, com forestal, i també els sistemes d'emmagatzematge i gestió de l'energia renovable.

En aquest sentit, el títol V de la Llei agrària que regula els usos agraris, a l'article 118.1 —inclòs en el capítol III «Edificacions, construccions i instal·lacions»— considera les instal·lacions d'energies renovables sobre sòl rústic com un ús atípic, per la qual cosa estableix que les administracions públiques prioritzaran l'ús de terrenys de baixa productivitat agrícola, marginals o degradats, sense valor natural, paisatgístic o edàfic, en la implantació de noves infraestructures i equipaments

públics o privats. En cas que no sigui possible la instal·lació en aquests terrenys, es preveurà una integració efectiva amb l'activitat agrària.

Amb relació als procediments per a la declaració d'interès general o d'utilitat pública dels projectes d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energies renovables que ocupin més de quatre hectàrees en total, incloses les instal·lacions auxiliars, l'apartat 2 de l'article 118 esmentat preveu que l'administració agrària competent ha d'informar, de manera preceptiva i vinculant, sobre les característiques previstes en l'apartat anterior.

Finalment i respecte dels procediments de planificació de les energies renovables que elabori l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, l'apartat 3 de l'article 118 disposa la participació de l'administració pública competent en matèria agrària de cada illa, mitjançant un informe preceptiu, amb l'objectiu de fomentar-ne la integració en les explotacions agràries preferents.

La Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural va encarregar al Departament d'Edafologia de la UIB l'execució, a través de la Fundació Universitat Empresa, d'un estudi, l'any 2020, per establir els criteris tècnics per delimitar les zones d'alt valor agrari de Mallorca i de les Illes Balears. L'estudi va ser lliurat el desembre de 2020 i s'hi estableix una classificació dels sòls d'acord amb paràmetres agronòmics i de valor edàfic en sis nivells, que són els que s'utilitzen per determinar els criteris que estan fixats en l'annex I i que serveixen de base a aquesta Instrucció.

Per tot això, de conformitat amb el que estableix l'article 21 de la Llei 3/2003, de 26 de març, de règim jurídic de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i d'acord amb el diferent tractament normatiu de les instal·lacions d'energies renovables sobre sòl rústic —superfície ocupada major o menor de quatre hectàrees—, amb aquesta Instrucció es pretén dotar el personal del Servei d'Agricultura i del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari d'un marc de pautes i criteris per a l'emissió dels informes amb relació als projectes d'instal·lacions de parcs fotovoltaics en sòl rústic.

INSTRUCCIÓ

Instal·lacions de parcs fotovoltaics ubicats a sòl rústic amb una superfície d'ocupació inferior a quatre hectàrees

En cas que qualsevol òrgan de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears que tingui alguna competència en la matèria sol·liciti un informe a la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural referit a una instal·lació de parc fotovoltaic amb una superfície d'ocupació inferior a quatre

hectàrees, incloent-hi les instal·lacions auxiliars, des del Servei de Reforma i Desenvolupament Agrari s'indica la no-competència per informar.

Instal·lacions de parcs fotovoltaics ubicats a sòl rústic amb una superfície d'ocupació superior a quatre hectàrees

1. Tots els informes aniran precedits d'una visita de camp —amb citació prèvia al promotor— del personal tècnic del Servei d'Agricultura de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.
2. El projecte d'instal·lació de parc fotovoltaic haurà d'incloure per a la valoració:
 - a) Una memòria elaborada per un tècnic competent en la matèria, amb formació en enginyeria agrònoma o enginyeria tècnica agrícola, que estableixi la classificació del sòl d'acord amb les categories agronòmiques establertes a l'annex I i d'acord amb el procediment de caracterització dels sòls pel seu valor agronòmic que s'acompanya i, en cas que sigui necessari, el disseny de **les mesures de complementarietat o compensatòries** per garantir la integració amb l'activitat agrària.
 - b) Les anàlisis de laboratori que siguin necessàries per definir els paràmetres que segons l'annex I s'hagin de determinar per aquesta via.
 - c) La resta dels paràmetres definits a l'annex I que hagin de ser determinats al terreny hauran d'estar inclosos en el projecte i seran comprovats pel personal tècnic del Servei d'Agricultura.
3. L'informe del Servei d'Agricultura tindrà **caràcter favorable** quan els projectes de parcs fotovoltaics se situïn:
 - a) A recintes o parcel·les urbanes d'ús agrari.
 - b) A recintes o parcel·les qualificats de nivell 6 a la classificació agronòmica dels sòls de l'annex I, en la valoració dels quals pot quedar exclòs el compliment del paràmetre de nivell de pendent.
4. L'informe del Servei d'Agricultura tindrà **caràcter desfavorable** quan els projectes de parcs fotovoltaics s'ubiquin:
 - a) A una explotació agrària que, pel fet d'instal·lar un parc fotovoltaic en parcel·les o recintes que inclou en la seva declaració de la PAC, deixàs de justificar tot o part dels drets que posseeix —haurà de justificar la cessió d'aquests drets en aquesta campanya o a la següent. En el cas de projectes de complementarietat, tal com s'especifica en aquesta Instrucció, les parcel·les o recintes podran mantenir la qualificació de productives a SIGPAC i podran suportar drets de PAC aplicant-hi el coeficient corresponent.

- b) A parcel·les o recintes qualificats de regadiu segons el SIGPAC o el cadastre, llevat que d'acord amb la inspecció de camp realitzada s'observi que siguin de secà.
 - c) A parcel·les o recintes qualificats de secà segons el SIGPAC o el cadastre, però que siguin de regadiu d'acord amb la inspecció de camp.
 - d) A parcel·les o recintes els sòls dels quals siguin qualificats de nivell 1, nivell 2, nivell 3, nivell 4 i nivell 5 de la classificació agronòmica dels sòls de l'annex I.
 - e) A parcel·les o recintes inscrits al RIA o al REGEPA dins una explotació agrària qualificada amb la categoria de preferent o prioritària i que hagin estat cultivats en els darrers cinc anys de manera continuada.
5. No obstant tot l'anterior, el Servei d'Agricultura **podrà emetre un informe favorable** als projectes de parcs fotovoltaics que vagin acompanyats de la presentació de mesures de complementarietat amb l'activitat agrària o ramadera o de compensació de l'activitat agrària o ramadera quan els projectes de parcs fotovoltaics se situïn:
- a) A parcel·les, recintes o zones els sòls de les quals siguin qualificats amb el nivell 3 de secà, nivell 4 i nivell 5 de la classificació agronòmica dels sòls de l'annex I. A l'efecte de determinar la superfície a compensar, es tindrà en compte el mètode de càlcul establert a les mesures de complementarietat o de compensació. S'exclouen d'aquest apartat les parcel·les, els recintes o les àrees ubicades en zones de regadiu declarades d'interès general de l'Estat o d'interès general autonòmic.
 - b) A parcel·les o recintes inscrits al RIA o REGEPA dins una explotació de categoria general, preferent o prioritària, el sòl de la qual entri en qualsevol de les categories agronòmiques de sòls de l'annex I, sempre que sigui un parc fotovoltaic amb un **caràcter altament innovador**, o que presenti un projecte de complementarietat o de compensació el component productiu agrari o ramader del qual tingui un **caràcter innovador** clar. Aquest caràcter innovador del component productiu agrari o ramader serà valorat pel personal tècnic responsable de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural. Per tal de determinar la superfície a compensar, es tindrà en compte el mètode de càlcul establert a les mesures de complementarietat o de compensació. S'exclouen també d'aquest apartat les parcel·les, els recintes o les àrees ubicades en zones de regadiu declarades d'interès general de l'Estat o d'interès general autonòmic.

Mesures de complementarietat o de compensació

1. La presentació de mesures de complementarietat o de compensació aniran descrites com a annex tècnic en el projecte de parc fotovoltaic i hauran d'haver estat elaborades per un tècnic competent en la matèria amb formació en

enginyeria agrònoma o enginyeria tècnica agrícola o, si escau, en matèria veterinària. Si no queden suficientment justificades, se'n requerirà una esmena o modificació, de conformitat amb les prescripcions de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

2. Les mesures de complementarietat o de compensació poden ser de dos tipus:
 - a) Projectes de parcs fotovoltaics en què la tecnologia emprada o el disseny de la instal·lació permet l'exercici de l'activitat agrària o ramadera compatible amb la generació d'energia amb una disminució productiva que no superi el 40 % del potencial productiu de la parcel·la o recinte per al mateix tipus d'aprofitament dissenyat. El projecte inclourà un annex tècnic específic signat per una persona amb qualificació professional d'enginyeria agrònoma, enginyeria tècnica agrícola o veterinària que desenvoluparà els detalls tècnics i productius de la proposta, a més d'una proposta de compensació de la disminució del potencial productiu de la parcel·la o recinte, segons els criteris definits al punt següent.
 - b) Projectes en què l'ocupació del sòl rústic pel parc fotovoltaic es compensi amb la reconversió o la nova posada en producció d'una superfície de cultiu o ramaderia amb una mida equivalent calculada segons els marges bruts i les UTA establertes a la Resolució del president del Fons de Garantia Agrària i Pesquera de les Illes Balears (FOGAIBA) per la qual s'aproven els models de declaracions responsables, la documentació a aportar i les noves taules de marges bruts i criteris de càlcul d'UTA per a la inscripció als registres insulars agraris de les Illes Balears, regulats per la Llei 12/2014, de 16 de desembre, agrària de les Illes Balears; a la Resolució de la presidenta del Fons de Garantia Agrària i Pesquera de les Illes Balears (FOGAIBA), per la qual es modifica la Resolució de 18 de març de 2015, per la qual s'aproven els models de declaracions responsables, la documentació a aportar i les noves taules de marges bruts i criteris de càlcul d'UTA per a la inscripció en els registres insulars agraris de les Illes Balears, regulats per la Llei 12/2014, de 16 de desembre, agrària de les Illes Balears i les seves modificacions posteriors. A més, s'haurà de computar també la superfície de compensació del cultiu o ramaderia existent a les noves parcel·les o recintes que entraran en producció o reconversió amb el mètode de càlcul descrit anteriorment.
3. No es podrà compensar en cap cas amb cap cultiu o producció ramadera el marge brut dels quals sigui igual o inferior a la menor dels afectats pel parc fotovoltaic.
4. En aquest cas, el projecte de parc fotovoltaic s'acompanyarà d'una memòria tècnica productiva, que inclourà la valoració econòmica de la posada en

producció i que serà signada per una persona amb qualificació professional d'enginyeria agrònoma, enginyeria tècnica agrícola o veterinària.

5. La compensació es pot fer amb la integració de parcel·les de la mateixa explotació o bé amb la posada en producció o reconversió de parcel·les d'una explotació aliena amb la qual s'hagi aconseguit un agrocompromís. Totes les noves parcel·les amb els seus cultius i la ramaderia s'hauran d'inscriure al RIA o al REGEPA.
6. En ambdós casos el projecte anirà acompanyat del document que acrediti la propietat o el contracte d'arrendament o cessió de la parcel·la o parcel·les destinades a aquesta finalitat pel mateix temps de la concessió energètica. En el cas de tractar-se de cultius de cicle curt, cultius experimentals o camps d'experimentació, l'agrocompromís podrà tenir una durada inferior, però al projecte presentat s'haurà d'indicar tant el projecte actual com el nou projecte de compensació o complementarietat amb agrocompromís, des de la finalització del cultiu de cicle curt, cultiu experimental o camp d'experimentació fins a la finalització de la concessió energètica.
7. Igualment, excepte en els casos de compensació amb parcel·les de la mateixa explotació que es durà a terme amb el propietari, les mesures de complementarietat o de compensació s'han de plasmar a través d'un conveni de col·laboració o agrocompromís signat amb una explotació agrària o ramadera professional o prioritària, sigui quina sigui la seva forma jurídica (cooperativa, SAT, etc.), que assumirà el treball de maneig, gestió i aprofitament de l'activitat agrària o ramadera complementària o de compensació pel mateix temps de la concessió energètica.
8. Els informes del Servei d'Agricultura inclouran les mesures de complementarietat o de compensació —agrocompromisos— aprovades als efectes d'un seguiment i control posteriors en el cas que siguin favorables. Aquests informes s'enviaran a la Comissió Balear de Medi Ambient perquè les mesures de complementarietat o de compensació quedin incloses en el seu Pla de Vigilància Ambiental.
9. El Servei d'Agricultura de la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural portarà un registre dels agrocompromisos aprovats.

GOIB

Efectes

Aquesta Instrucció és aplicable des de la data de la signatura.

Palma, 18 de gener de 2023

El director general d'Agricultura
Ramaderia i Desenvolupament Rural

Firmado por FERNANDEZ SUCH FERNANDO - el día
18/01/2023 con un certificado emitido por AC Sector Público

Fernando Fernández Such

ANNEX I CLASSIFICACIÓ DELS SÒLS EN FUNCIÓ DEL SEU VALOR AGRONÒMIC

	Terres de valor agrari alt				Terres de valor agrari mitjà	Terres de valor agrari baix
	Nivell 1 Valor agrari molt alt	Nivell 2 Valor agrari alt	Nivell 3 Valor agrari alt (cultius llenyosos)	Nivell 4 Valor agrari alt	Nivell 5 Bon aprofitament agrari	Nivell 6 Aprofitament agrari limitat
Fondària (cm)	>100	>50	>50	>25	>25	<25
Sistema de cultiu	Secà o regadiu	Secà o regadiu	Secà o regadiu	Regadiu	Secà o regadiu	Secà
Precipitació (mm/any)	>600	>400	>400	-	>400	Qualsevol
Pendent (%; m/100 m)	<2	<10	<10	<5	<10	<15
Textura	Equilibrada	Equilibrada	Equilibrada	Equilibrada	Qualsevol	Qualsevol
Rocositat superficial (% superfície)	0	<0,1	<0,1	<0,1	<2	<10
Fragments gruixats (% volum)	<15	<40	<60	<40	<60	<80
Embassament	No n'hi ha	Fins a temporal	No n'hi ha	No n'hi ha	Fins a temporal	Fins a temporal
Salinitat (dS/m eps)	No n'hi ha	Fins a lleugera	Fins a lleugera	Fins a lleugera	Fins a mitjana	Fins a mitjana
Carbonat càlcic (%; g/100 g solc)	<25	<50	<25	<25	Qualsevol	Qualsevol

MÈTODE DE COMPROVACIÓ DELS PARÀMETRES PER A LA QUALIFICACIÓ DELS SÒLS

Variable	Tipus de determinació
Profunditat efectiva	Mesura en el terreny
Rocositat	Mesura en el terreny
Fragments gruixats	Mesura en el terreny
Pendent	Mesura en el terreny o digital
Sistema de cultiu	Observació en el terreny i/o consulta
Embassament	Observació en el terreny i/o consulta
Disponibilitat hídrica (precipitació)	Consulta documental o digital
Textura	Determinació de laboratori
Salinitat	Determinació de laboratori
Propietats químiques (carbonat de calci)	Determinació de laboratori

